

obč. zák., za niž žalovaný ovšem již neručí. Nárok žalobní jest však odůvodněn, poněvadž žalovaný v tomto případě nevynaložil takového stupně péle a pozornosti, který při obyčejných schopnostech lze vynaložiti. Jest ovšem pravdou, že za dob normálních, kdy krádeže vloupáním nebyly tak časté, nemohlo se žádati, by majitelé čistíren a barvíren věci jim svěřené pojišťovali proti krádežím, které vzhledem k uspořádanějším poměrům hospodářským, obzvláště vzhledem k poměrně nepatrné ceně věcí, o něž šlo, byly celkem velmi řídké. Jinak má se věc za nynějších rozvrácených poměrů poválečných, kdy hodnota všech předmětů potřeby, obzvláště však šatstva a prádla dosahuje ještě stále vysokého čísla, předměty tyto jsou proto také zvláště v místnostech, kde jsou shromážděny za účelem čistění, barvení a oprav, hledaným předmětem smělých krádeží. Ostatně denní zkušenost učí, že i osoby soukromé, jež poštou nebo dráhou věci takové posílají, odesílají je jako cenné zásilky a pojišťují je. Uschování jich ve větším množství spojeno jest tedy s patrným nebezpečím, jehož si zvláště majitel většího odborného závodu musí býti vědom a proti němuž musí předsevzítí veškerá opatření preventivní, jež jsou po ruce. Žalovaný si byl ostatně tohoto nebezpečí vědom; z výpovědi jeho manželky vyplývá, že byl před krádeží proti vloupání pojištěn a že v době krádeže jednal o pojištění u jiné pojišťovny. Lze proto právem tvrditi, že v případě, o nějž jde, nevynaložil žalovaný při uschování obleku takového stupně péle a pozornosti, který při obyčejných schopnostech vzhledem k poměrům daného případu měl vynaložiti.

Čís. 1305.

Jest nicotnou (příčí se dobrým mravům) úmluva, již bylo kýmsi třetím manželi slíbeno určité plnění pro případ, že dá se rozvésti (rozloučiti) s druhým manželem. Nicotnost smlouvy je nezhojitelnou.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1921, Rv I 715/21.)

Žalobkyně domáhala se na žalované pozůstalosti původně měsíčních 1000 Kč, jež později obmezila na náhradu 30.000 Kč, jež prý ji zůstavitel slíbil, dá-li se rozvésti a rozloučiti se svým manželem, kterémužto přání žalobkyně vyhověla. Žaloba byla soudy všech tří stolic zamítnuta. Nejvyšší soud uvedl mimo jiné

v důvodech:

Zákon stojí na stanovisku, že manželství o sobě jest institucí čistě mravní (§ 44 obč. zák.) a nikoli majetkoprávní, manželská smlouva že tedy není záležitostí majetkoprávního obchodu, že tudíž všechny úmysly ziskové mají při ní zůstatí stranou, že zisk nemá býti pohnutkou k uskutečnění sňatku, ať by šlo o zisk číkoli. Právě proto ustanovil § 879 st. i. n. zn. obč. zák., že nicotná jest smlouva, kterou se něco slibuje za vyjednání manželské smlouvy; ze ziskového úmyslu nemá býti sňatek ani zprostředkován, tím méně uzavírán. Majetkoprávní poměry manželů vyžadují sice úpravy, proto zákon dopouští t. zv. smlouvy svatební, jež však od manželské smlouvy přesně dlužno lišiti. Ačkoliv tedy manželství nemá uzavíráno býti ze ziskovosti, nemůže to zákon nicméně zameziti, pro-

teže motiv mravní, jež tu předpokládá, může být také pouze předstírán, a nelze předstírání takové pravidelně vyvrátiti, pročez zákon udání motivu ani při smlouvě manželské vůbec nežadá. Jinak však je věc, chce-li kdo stávající manželství ze zjištění zrušiti a motiv ten vyjde na jevo, jako zde, kde žalobkyně dala si od cizího muže slíbiti, jak tvrdí, 1000 K měsíční renty, aby se s manželem svým, jenž jí zákonnou příčinu k rozvodu nezavdal, rozvedla a později rozloučení manželství vymohla. To není nejen zákonnou příčinou ke zrušení manželského svazku, o což zde ovšem nejde, nýbrž činí smlouvu o ty které majetkové prospěchy nicotnou, protože se smlouva ta s lileškou, s kterého zákon na manželství nahlíží, jeví smlouvou příčí se dobrým mravům (§ 879 obč. zák.). Nicotnost však dlužno lišiti od pouhé neplatnosti. Neplatná smlouva může konvalidovat, nicotná nikoli, neboť nicotnost značí, že zákon smlouvu pod žádnou podmínkou uznati a trpěti nechce. Nemohla tedy nicotná úmluva mezi žalobkyní a zůstavitelem o měsíčních 1000 Kč konvalidovati a platnosti nabýti ani úmluvou mezi žalobkyní a švagrem zůstavitele, o odbytné 30.000 Kč, t. j. i tato úmluva o odbytné jest stejně nicotná (§ 879 obč. zák.).

Čís. 1306.

Výkazy nedoplatků úrazových pojišťoven dělnických, na nichž potvrzeno příslušným úřadem, že nepodléhají opravnému prostředku, exekuci stávícímu, jsou exekučním titulem.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1921, R II 423/21.)

Soud první stolice povolil exekuci na základě výkazu nedoplatků úrazové pojišťovny dělnické. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. **Důvody:** Na základě výkazu nedoplatků úrazové pojišťovny dělnické může soudní exekuce dle § 1 čís. 13 ex. ř. povolena býti jen tehdy, stal-li se výkaz vykonatelným dle zásad ex. ř., což předpokládá, že se stal také právoplatným. To zdurazuje také plenimární usnesení býv. nejvyššího soudního dvoru ze dne 17. listopadu 1899, čís. 486, na které se vymáhající věřitelka odvolává. Jest tedy nutno, by výkaz byl opatřen potvrzením zemského politického úřadu, že vešel v právní moc. Tomuto požadavku však vyhověno nebylo, poněvadž v doložce, připojené k výkazu nedoplatků, jest sice potvrzeno, že výkaz nepodléhá opravnému prostředku, stávícímu vykonatelnost, není však potvrzeno, že výkaz se stal právoplatným. Proto není zde exekučního titulu ve smyslu § 1 ex. ř.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

•

Důvody:

Výkazy nedoplatků daní, poplatků a přirážek, k nimž počítati sluší též výkazy nedoplatku úrazových pojišťoven dělnických, jsou podle § 1 čís. 13 ex. ř. exekučním titulem, jsou-li dle předpisů o tom platných vykonatelnými. Stačí tedy potvrzení příslušného úřadu, že nepodléhají opravnému prostředku, exekuci stávícímu, tedy že jsou vykonatelnými a není třeba potvrzení, že jsou též v právní moci. Správnost tohoto potvrzení nemůže